

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПЕРЕКЛАДАЦЬКА)**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Французька мова і література, англійська мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича практика (перекладацька)
Викладач (-і)	Білас Андрій Андрійович
Контактний телефон викладача	0957040889
E-mail викладача	bilas.andriy@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	щовівторка, о 15.00 год., ауд. 821 або на платформі zoom за лінком: https://zoom.us/j/2723886639?pwd=RlprQ0xiclFvcnZabU1Bd3doWmh2dz09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів знаннями та практичними навиками, необхідними для успішної діяльності перекладача в умовах сучасних міжмовних контактів. Цей практичний курс має на меті допомогти студентам навчитися практично застосовувати здобуті знання, а також вказати на можливі шляхи до самонавчання та самовдосконалення. Перекладацька практика студентів передбачає надбання умінь практичного використання перекладацьких засобів в умовах усного послідовного, а також письмового перекладу з французької мови і на французьку мову. Особлива увага приділяється виробленню практичних умінь в сфері перекладацької діяльності в діловому спілкуванні, листуванні, і, особливо, під час встановлення ділових стосунків з закордонними партнерами. Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через роботу з автентичними текстами та роботу у максимально наближених до реальних умов ситуаціях перекладу.</p> <p>Бази практик. Відповідно до Положенням про організацію та проведення практики студентів у ПНУ ім. В. Стефаніка (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka-pdf) практика студентів Університету проводиться на базах, які відповідають меті, завданням, змісту практики, а також вимогам освітньо-професійної програми. Виробнича практика проводиться на підприємствах (організаціях, установах) на основі укладених угод. Базою виробничої практики можуть бути організації й установи різних галузей та секторів освіти й науки, економіки, культури, державного управління, фінансові та бюджетні установи, виробничо-промислові підприємства різних форм власності тощо, які забезпечені висококваліфікованими кадрами й відповідають вимогам програми перекладацької практики для другого (магістерського) рівня і мають належні умови для її проведення. Орієнтовними базами проведення перекладацької практики є Громадська організація «Парі-ІФ», Бюро перекладів 40 мов «Sonata», ТОВ «ЙОЛО КОРПОРЕЙШН».</p> <p>Методи навчання: Інтерактивні практичні заняття, презентації, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота, тренінги, проекти, методи інтерактивного та інформаційно-комунікаційного характеру на різних платформах за допомогою технічних та програмних засобів, передперекладацький/післяперекладацький аналіз, рольові перекладацькі ігри, рефлексія діяльності перекладання, саморефлексія перекладання,</p>	

самонавчання (аналіз, синтез, спостереження, порівняння, абстрагування, узагальнення, моделювання тощо).

Методи контролю: тестування, письмова робота, письмовий фідбек до завдань, виконання індивідуальних завдань з перекладу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є набуття навичок практичного використання перекладацьких засобів для письмового/усного перекладу з іноземної (французької) та на іноземну (французьку) мову. Особлива увага надається виробленню практичних умінь у сфері перекладацької діяльності в діловому спілкуванні іноземною мовою. Для забезпечення якісної професійної підготовки перекладацька практика студентів проходить в умовах, максимально наближених до умов їхньої майбутньої професійної діяльності.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є забезпечити майбутніх фахівців необхідною базою знань для професійної перекладознавчої діяльності; застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності; оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій; розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу; формування вміння виконувати різні види перекладацької діяльності з використанням сучасних технічних засобів; формування творчого, дослідницького підходу до організації перекладацької діяльності, уміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної перекладацької діяльності, а також діяльності професійних перекладачів та колег-практикантів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами, зокрема французькою та англійською мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з французької мови на українську та з української мови на французьку.

Результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 20. Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних жанрів і стилів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні заняття	-
самостійна робота	90 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
7	035 Філологія	4	О

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	Лекції	Практич не заняття	Самостійн а робота
Тема 1. <u>Організаційний етап. Організаційно-методична робота.</u> <i>Участь у роботі настановної конференції.</i>	-	-	2
Тема 2 <i>Ознайомлення з програмою практики; ознайомлення з правами і обов'язками практиканта; призначення керівника; визначення термінів і</i>	-	-	2

<i>особливостей організації практики; узгодження графіка консультацій; складання індивідуальних завдань; призначення відповідальних студентів за різні напрями роботи.</i>			
Тема 3. <i>Основний етап. Перекладацька практика на підприємстві. Ознайомлення зі специфікою діяльності баз практики.</i>	-	-	2
Тема 4. <i>Ознайомлення з аналогічними до діяльності баз практики за тематикою матеріалами перекладів. Опрацювання та вивчення професійної термінології, пов'язаної особливостями функціонування закладу, в якому здійснюється практика.</i>	-	-	4
Тема 5. <i>Складання приблизного словника спеціальних термінів.</i>	-	-	4
Тема 6. <i>Перекладацька діяльність. Виконання перекладу спеціалізованих текстів.</i>	-	-	38
Тема 7. <i>Виконання усного послідовного перекладу; ведення екскурсій французькою мовою, переклад телефонних переговорів, семінарів, тощо.</i>			20
Тема 8. <i>Оцінювання якості перекладів. Рекомендації. Зауваги.</i>	-	-	2
Тема 9. <i>Складання словника спеціальних термінів з коментарями відповідно до сфери знань (економіка, юриспруденція, лінгвістика тощо).</i>	-	-	4
Тема 10. <i>Завершальний етап. Підготовка звітної документації.</i>	-	-	10
Тема 11. <i>Підсумкова конференція. Звіт про проходження практики.</i>	-	-	2
Загалом	-	-	90

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання дисципліни відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, що регламентовані в університеті: «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf?_gl=1*105ypmm*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA2MzkuMC4wLjA . ; «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*1yxalu1*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA .
-----------------------------------	---

	<p>По закінченні вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти отримують залік на підставі оцінок, отриманих за час проходження практики, індивідуальну роботу, підготовку документації та захисту практики. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за вивчення дисципліни, становить 100 балів.</p> <p>Поточний контроль здійснюється керівником практики від бази практики і керівником практики від кафедри підчас проходження студентами практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи.</p> <p>Керівник практики від бази практики здійснює безпосереднє керівництво практикою; контролює роботу студентів і дотримання ними трудової дисципліни; вносить зауваження в щоденник студента-практиканта.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова робота становить максимум 50 балів, характеристика з місця проходження практики – 10 балів, бал за написання звіту становить 20, бал за складений термінологічний глосарій – 20. Передбачено письмовий переклад іноземного тексту українською мовою обсягом 20 000 знаків та письмовий переклад українського тексту іноземною мовою обсягом 20 000 знаків.</p>
Вимоги до складання й оформлення звітної документації про проходження навчальної практики	<p>За результатами практики студент подає керівнику практики від університету таку звітну документацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> - звіт про проходження практики (у довільній формі); - переклади спеціалізованих текстів з першої іноземної мови на українську мову та з української мови на першу іноземну загальним обсягом не менше 40 000 знаків або 24 сторінки (Кегль – 14 Times New Roman). - словник (додаток до перекладів) спеціалізованих термінів (100 лексичних одиниць); - термінологічний глосарій (50 лексичних одиниць); <p>Звітна документація подається у друкованому вигляді, з необхідними підписами і печатками. Оцінка за документацію виставляється згідно з правильністю, повнотою, грамотністю її оформлення (згідно з вимогами) та своєчасністю подання керівникові.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік.</p> <p>Форма здачі – захист (підсумкова конференція).</p> <p>При виставленні допуску до захисту практики враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані за час проходження практики при виконанні письмових та усних завдань та самостійної роботи.</p> <p>Підсумковий контроль охоплює:</p> <ul style="list-style-type: none"> • перевірку документації практики на заключному етапі практики; • проведення підсумкової конференції на базі практики; • складання заліку з практики. <p>Оцінювання практики здійснюється на основі звітної документації про проходження перекладацької</p>

практики, яка подається студентом не пізніше останнього дня практики, а також складання студентом заліку, який призначається після завершення практики. Несвоєчасна подача звітної документації негативно впливає на її оцінювання і є підставою для зниження підсумкової оцінки.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за проходження науково-педагогічної практики, становить 100 балів.

Студент, який не набрав 50 балів, вважається таким, що не склав практику. У такому випадку студент користується повторним правом пройти практику за відомістю №2 у тижні теоретичного навчання.

7. Політика навчальної дисципліни

Курс читається французькою та українською мовами.

Здобувач вищої освіти повинен добросовісно готуватися до всіх видів контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Порушення **академічної доброчесності** регламентується Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>

Умови навчання за **індивідуальним графіком** регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Здобувачі вищої освіти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти екзамен за відомістю №2.

Здобувач вищої освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок **повторного вивчення навчальних дисциплін** (кредитів ECTS) в умовах ECTS https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf?_gl=1*19w0vn6*_ga*MTQ або відраховується з навчального закладу.

На **консультаціях викладача** здобувачі вищої освіти мають можливість відпрацювати заняття, які були пропущені з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі в процесі підготовки до практичних занять та при виконанні тестових завдань.

Дотримання **академічної доброчесності** засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з цими положеннями і принципами можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти мають можливість оцінити якість її викладання у Системі дистанційного навчання за допомогою окремого елемента «Опитування».

8. Рекомендована література

1. Білас А.А. Навчальна перекладацька практика: Методичні рекомендації для студентів (Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно), перша французька. – Івано-Франківськ: НВ-Копі, 2019. – 32 с.
2. КорУМ : Корпус української мови Лабораторії комп'ютерної лінгвістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Режим доступу : <http://www.mova.info/corpus.aspx?l1=209>.
3. Сінченко Є.І., Ураєва І.Г. Французька мова. Практикум перекладу: метод. рек. з практики пер. / Є. І. Сінченко, І. Г. Ураєва ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. 88 с.
3. Словники України. <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
4. Larousse. <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/massif/49743>
5. К. І. Кириленко, В. І. Сухаревська. Теорія і практика перекладу (французька мова) : навч. посіб. Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 148 с.
6. Бурбело В. Б. Комунікативні стратегії. Практикум із французької мови : навч. посібник. ч. 1. К. : ВПЦ Київський ун-т, 2014. 424 с.

Викладач: Андрій Білас, доцент кафедри французької філології